

=====

TRAVESSADA MONTSERRAT - NÚRIA (PUIGMAL) A PEU - SENDER GR-4

=====

2a ETAPA: EL PONT DE VILOMARA - PARADOR DEL LLEÓ

26 d'octubre de 1986 - 16,365 km - 108 marxadors

Disposats a emprendre la segona etapa que ens ha de portar del Pont de Vilomara al Parador del Lleó, marxem com és costum de la Plaça de l'Estació, a les 7 del matí, en teoria. I diem en teoria perquè avui la puntualitat "brilla" més que mai per la "seva absència". No sabem ben bé què passa, però el cas és que l'organització va de bòlit. Aproximadament a les 7 h. 20 m. apareix el Salvador Butí amb cara d'acabar de saltar del llit i calçat amb una "bamba" diferent de l'altra. Confessa sincerament (era més que evident) que s'han adormit i ens diu que nosaltres comencem a anar, que ell i la Maria Carme ja ens aconseguiran a Sant Vicenç de Castellet. Sort, eh, sort en tenim (dintre de la pena que ens causa, és clar) que avui l'Augustí Poch no hi és present, perquè si no l'escàndol haguera estat digne de constar al Guinness ...!

Embarquem, doncs, en dos autocars del Monnic i endavant s'és dit. Avui hi ha més marxadors que a l'anterior. Sumem en total 108 marxadors i 3 turistes. A més tenim avui l'al·licient de passar per un monestir molt important, Sant Benet de Bages, una de les construccions romàniques més importants de Catalunya.

Arribem sense novetat a Sant Vicenç de Castellet i allà se'ns afegeixen tres membres de la família Garriga, que venen de Sabadell. Esmorzem al Bar de la Penya Barcelonista i marxem tot seguit fins al Pont de Vilomara, on hem de començar l'etapa d'avui.

Vista del
pont de Vi-
lomara i de
la població

EL POBLE DE VILOMARA I ROCAFORT

Dues entitats de població, un poble antic (Rocafort) i un poble nou (el Pont de Vilomara), a les parts alta i baixa respectivament del territori situat entre la vall de la riera de Mura o de Nespres i el Llobregat, componen el municipi que fins el 1980 tingué per nom Rocafort i el Pont de Vilomara. En altres tèmps i durant segles, se'n digué només Rocafort o, més exactament, Rocafort de Bages. El 1917, hom adoptà el nom de Rocafort i Vilomara i, el 1933, el de Rocafort i el Pont de Vilomara vigent fins el 1980, com s'ha dit. Antigament Rocafort era el poble gran i el Pont de Vilomara un seu raval llunyà i petit; ara aquest és el nucli més habitat i cèntric, mentre que aquell poble antic és poca cosa més que un agregat perifèric i despoblat.

El Pont de Vilomara és el contrapunt modern i fabril del Rocafort antic i rural. El nucli es formà aigua avall del pont, en un pendent esglaonat fins a tocar el riu, on hi ha una gran fàbrica. Modernament s'ha anat expandint pel sector de la carretera de Rocafort. Un mateix document que ens assabentava de l'existència de Rocafort, conté una referència de la Villa Amara, vora el Llobregat, origen evident del topònim actual d'aquest indret. La vila rural, les seves terres i el molí, depengueren sempre dels senyors de Rocafort.

La importància moderna del lloc de Vilomara i el seu desenvolupament urbà i demogràfic vénen del pont i de les fàbriques.

El pont de Vilomara, obra gòtica -de 9 arcs i 130 m de llarg-, fita monumental que delimita els termes municipals de Manresa i Rocafort, fou construït per donar pas al camí ral que, flanquejant el massís de Sant Llorenç, comunicava aquella ciutat amb el Vallès i Barcelona. En testaments del s.XIII, hom troba diversos llegats a favor d'aquesta obra; en el seu estat actual és una reconstrucció, dels anys 1617-1625, després d'un aïguat devastador que l'enderrocà. L'escut de Manresa, esculpit al bell mig del pont, marca la frontera entre el terme de la ciutat i el del municipi veí.

Emprenem la marxa passant per la banda nord del fossar del poble. Ens apropem a la carretera de Rocafort i després de travessar-la, baixem ver la riera de la Santa Creu, que passem a gual per damunt d'unes pedres. Hi corre una mica d'aigua.

Pocs minuts després d'haver iniciat la marxa, veiem la Tina que torna enrera tota ella encesa i esfereïda perquè -i això és greu- ha oblidat a l'autocar el cistellet per anar a "caçar" bolets!!! (A la gent patidora i d'acusada sensibilitat els avancem el final de la història del cistellet: resulta que torna buit...)

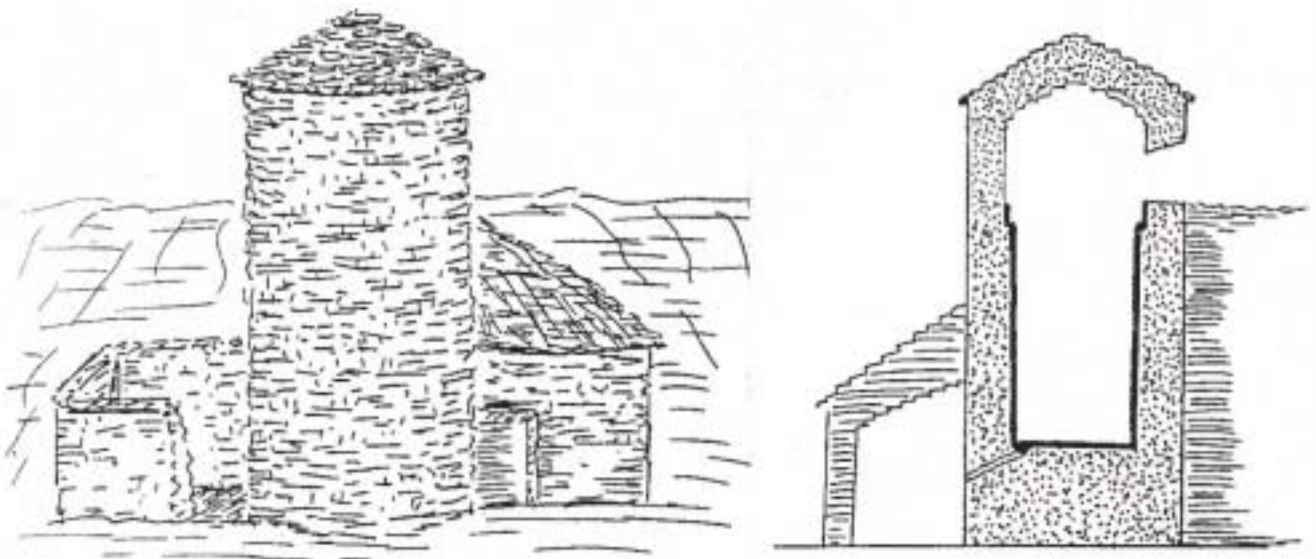
Anem pujant suaument i passem per sobre un veïnat de cases. Poc després de travessar la riera trobem un camí a la dreta amb un pal que ens indica el camí que puja a l'ermита de Sant Romà, una de les dues ermites que es troben als voltants del Pont de Vilomara. L'altra és la de Sant Miquel. A la nostra esquerra, a pocs minuts després de passada la cruïlla, veiem Sant Romà, enlairat. Nosaltres però passem de llarg de les dues i continuem per una pista que transcorre bastant enlairada pel vessant est del riu Llobregat. Des d'aquest indret podem veure el meandre que descriu el riu i molt a la llunyania una esglesieta que ens sembla que és la de la Salut.

Passem per davant de Can Roviralta, un caseriu bastant important. Als pocs metres els senyals del G.R. marquen el sender que baixa a una font. Alguns dels marxadors hi van però resulta que aquest dia no raja ni una gota.

Després de can Roviralta deixem la pista i per un corriol, anem planejant i després baixem fins a la riera de Mura. La quietud i encant d'aquests indrets es veuen trencats pels empipadors sorolls d'unes motos de cross.

Són gairebé 2/4 d'11 quan arribem a la riera de Mura. Un bonic lloc. Hem de fer un saltiró per creuar-la i la seguim aigües amunt uns 100 metres fins arribar a les ruïnes d'un antic molí. Aquí passem la riera a gual. Ens enfilem seguint una pista i després planegem fins a una granja. Observem curiosament com una part del trajecte està cobert d'una matèria rara que al primer moment ens sembla que és crin de cavall i que més tard identifiquem com pèl de porc.

Anem per la solana d'un turó. A l'esquerra del camí, mig tapada per la vegetació, hi ha una edificació: és un cup de vi abandonat i que es pot visitar. Vist i fet. L'amic Voltà, home entusiasta i gran coneixedor del país, treu paper i llapis i cinta mètrica (l'home es veu que va preparat per la vida) i pren mesures i formes d'aquesta troballa, sense perdre un minut.

(x) És un cup cilíndric, d'una alçada d'uns 4 metres i que ell anomena cup de muntanya, per a diferenciar-lo dels altres. A l'entrada de la caseta, que li fa de contrafort, llegim una data: 1896.

(x) Veure article del Butlletí de la Talaia. Des.86.

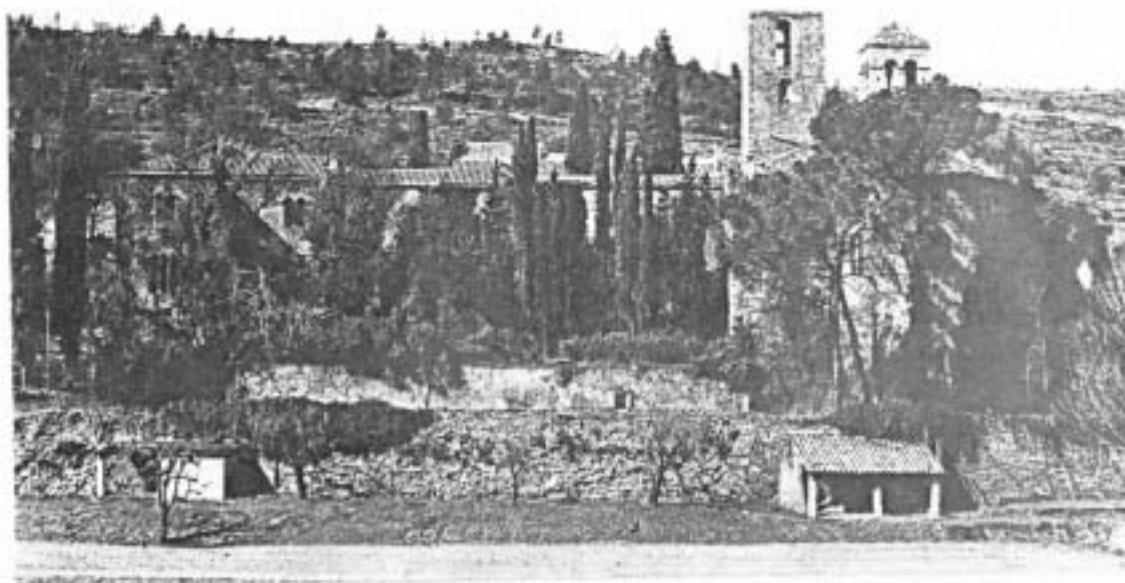
Si bé hem passat per uns quants cups durant el trajecte, (ja a l'anterior etapa n'hi havien, prop de Sant Jaume de Vallhonestà) aquest d'avui és el que tenim més a prop.

Tot fent camí el Joan Gómez troba uns fòssils bastant curiosos: un sembla com una estrella de mar. Ens enfilem de nou fins un mirador amb molt bona vista sobre la vall de la riera de Mura. En arribar a dalt de tot, trobem una pista més ampla, que seguim uns pocs metres i després la deixem per un corriol a mà esquerra, que aviat comença a baixar. Hi ha un pal indicador del G.R.-4. Seguim recte avall fins a saltar a un camí de carro que seguim cap a l'esquerra, baixant vers el Llobregat.

Gairebé a nivell del riu, passem davant la masia de Les Generes, on hi ha cria de bestiar boví i porcí. Aquí aprofitem per a mostrar a la quitxalla els porcells -una classe ben pràctica de ciències naturals que molts escolars de ciutat no han fet en sa vida-.

Travessem el riu Llobregat per damunt d'un pont modern de formigó, sense baranes. Voregem el riu en direcció Nord.

Prop de les 12 del migdia arribem al monestir Sant Benet de Bages. No sabem com s'ho ha fet, però el Muela & Cia. han aconseguit arribar-hi amb els autocars, tot i que l'accés no és massa bo. Hi fem una visita acompanyats per un guia.

Monestir de Bages - Antiga abadia benedictina de Sant Benet de Bages, situada a la vora dreta del Llobregat dins el terme municipal de Sant Fruitós de Bages, a 1 km de Navarces.

Fou fundada cap a l'any 960 pels esposos Sal·la i Ricarda. El primer abat fou Abbó. A la fi del s. XII, fou reconstruïda l'església actual, acabada vers el 1212. A continuació fou iniciada la construcció del claustre per l'abat Bernat de Nespleda (1225-1227) aprofitant elements de l'anterior. L'església té una gran nau amb absis i un creuer en el qual s'obren dues absidioles en el gruix del mur. Té una cripta per a les relíquies de Sant Valentí, un petit campanaret sobre el creuer del transepte i una torre massissa al seu costat.

El claustre, quadrat, té 6 arcades a cada banda sobre columnes dobles i dues finestres al mur de la galeria oriental, també amb columnes geminades. En aquesta galeria hi ha els capitells més antics (final del s.X), amb influències cordoveses, que mostren un dels primers intents, a l'art català, de representació de figura humana.

La que veiem a la fotografia és l'ala Nord (s.XII)

L'any 1348, durant la Pesta Negra, la comunitat desaparegué gairebé del tot. L'any 1336 el monestir fou fortificat amb torres i muralles emmerletades. El 1593 fou unit al monestir de Montserrat, el qual hi instal·là un col·legi d'arts l'any 1620. El palau abacial fou construït el 1627, i poc temps després un incendi destruí l'interior de l'església, el qual fou reparat i enguixat. El monestir subsistí fins a l'any 1835;

els darrers temps havia estat habitat per una comunitat formada per alguns monjos de Montserrat. Adquirit per la família del pintor Ramon Casas el 1909, en fou iniciada la restauració sota l'assessorament de Josep Puig i Cadafalch. (1)

En sentir el nom del Ramon Casas, tots ens el mirem de reüll. No sabíem que portàvem entre nosaltres un personatge tan important!!! Després ja queda aclarit que no és el Ramon Casas (el llençador oficial de Walkis al riu), sinó el gran pintor i dibuixant barceloní.

Ens fem una fotografia de conjunt davant l'entrada al monestir i continuem fent camí.

(1) Precisament durant els dies que redactem aquestes línies, recollim una notícia apareguda a l'Avui del 6-3-87: ens assabentem d'una denúncia anònima adreçada al ministeri de Cultura de l'espoliació d'importantes obres d'art del monestir. Actualment el conjunt és propietat de les famílies d'Eduard Rocamora i dels germans Codina. La denúncia els acusa d'haver sostret obres de Rossinyol, Casas, Apel·les Mestres, Josep Clarà i Pitxot, entre d'altres.

Deixem, doncs, el recinte del monestir. A la dreta te
nim el Llobregat i a l'esquerra un espectacular tallat de roca.
El camí és ombrívol i molt bonic. A l'altra banda del riu veiem
el poble de Navarcles. Som a una cruïlla d'antics camins romans
i el travessar era la via de Manresa a Vic, que passa el Llobreg
gat per un pont gòtic, però nosaltres el deixem a la dreta i se
guim en direcció Nord sense passar el riu.

Són vora la 1 quan travessem la carretera nacional de
Manresa a Vic sobre el km 7. Més endavant arribem a una pista
local asfaltada que va del Pont de Cabrianes a Navarcles. Arri-
bem al veïnat del Pont de Cabrianes.

Aproximadament a les 13 h. 30' entrem al Pont de Ca-
brianes. No passem pel vell pont del qual solament queda la
part central, sinó que seguim per una pista paral·lela al riu,
aigües amunt. La guia de Senders ens recomana de visitar la ca-
sa pairal, antic hostal, i l'antiga parròquia pre-romànica, pe-
rò no ho fem.

A la llunyania distingim el mont Cogul, que coneixem
de resultes de la participació a l'última marxa de regularitat
de Catalunya.

Passem pel costat de l'era d'una masia del s.XIV i de
la resclosa de La Sínia, on hi ha les comportes d'entrada d'ai-
gua al canal. (Tots estem atents als gestos de l'amic Casas, no
sigui que l'atracció de l'aigua li faci perdre l'equilibri i
ens desapareixi el segon Walky... Tranquils! No ha passat res!

Són més de les 14 h. quan travessem la carretera de
Manresa a Berga. Sembla ser que el camí es perd i optem molt
"sàviament" per anar de dret per la carretera fins al Parador
del Lleó, final de ruta per avui i que ens queda ja molt a prop.

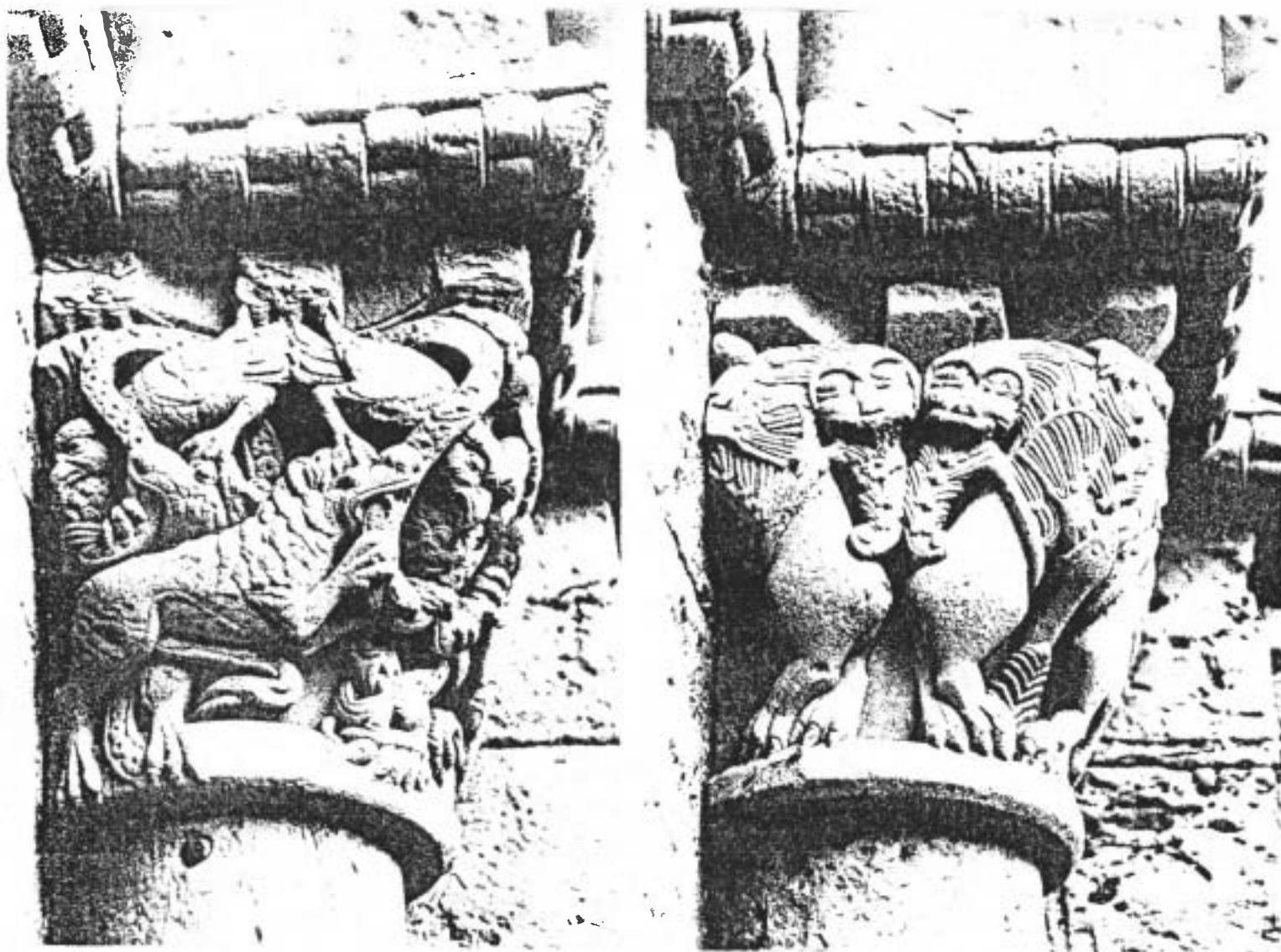
Arribats que hi som, ens instal·lem com senyors a les
taules de fora la terrassa, aprofitant l'agradable sol que llueix,
i ataquem sense clemència entrepans i carmanyoles.

El polifacètic amic Voltà, sempre cavallerós i atent
per les dames, ens fa una demostració massatgística que cura

el mal de cap. Es tracta d'apretar els nervis del clatell i tot solucionat. Dones, ja ho sabeu... A la Travessada, serveis ràpids i eficients.

De tornada a Vilanova, i entre bromes i rialles, la família Garriga, que anava repartida entre els dos autocars, passa de llarg de Sant Vicenç de Castellet on havien de baixar per agafar el cotxe, i hem de deixar a dos d'ells a l'Aeri de Montserrat. També n'hi ha de despistats, eh?

Arribem finalment a Vilanova quan és un quart de sis de la tarda. Una altra etapa passada. I que no decaigui ...

Capitells del Monestir de Sant Benet de Bages

G.R.

Bibliografia:

- Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Vol.2. El Bages, el Berguedà i el Solsonès. Fundació Enciclopèdica.
- Gran Enciclopèdia Catalana. Vol.3. Barcelona, 1971.
- Senders de Gran Recorregut.G.R.-4: Sta.Cecília(Montserrat)-Sant Pau de Pinós. F.E.E.C., des.82.

